

Einki alment føroyskt oljufelag

Oljumálastýrið og landsstýrismaðurin í oljumálum mæla frá at stovna eitt alment føroyskt oljufelag í sambandi við 1. útbjóðing. Skal slíkt felag koma uppá tal, má tað vera seinni. Landsstýrið vil heldur ikki leggja seg út í, hvar ein olju-útgerðarhavn skal liggja. Eisini hesin spurningurin má biða at taka støðu til. Uppskotið til 1. útbjóðing helst lagt fyrri tingið í dag. Mánadagin verður seminar fyrri tingmonnum, har greitt verður frá uppskotinum

JAN MÜLLER

Hóast uppskotið til 1. útbjóðing til oljuleiting við Føroyar enn ikki er vordid almannakunngjørt ella lagt fyrri lótingið, so vóru almennt loftmiðlarnir rættliga tíðindafróðir týsdagin. Eyðun Elttor, landsstýrismaður í oljumálum segði við sjónvarpið, at tað í uppskotinum til útbjóðing ikki verður mælt til at seta eitt alment oljufelag á stovn. Hetta er ein spurningur, sum Oljumálastýrið heldur mælir myndugleikunum til at taka støðu til í framtíðini. Mett verður í hvussu er ikki, at tað er rætt at taka eitt alment oljufelag við í hesa fyrstu útbjóðingina. Eyðun Elttor útilokar ikki, at tað kann koma inn sum partur av komandi útbjóðingum, men um so er, tá liggur hetta longri frammi í tíðini, og tað veldst so eisini um, antin olja er funnin ella ikki og um ein lönandi framleiðsla er farin ella fer í gongd. Landsstýrismaðurin segði við Dag og Viku, at Oljumálastýrið metir tað vera rættari at seta oljufelagunum onnur krøv, enn longu nú at taka eitt alment føroyskt oljufelag við í eina komandi útbjóðing.

Landsstýrismaðurin upplýsti eisini, at í treytunum er vanligur partafelagskattur, sum í dag er uppá 27%. Landsstýrið ætlar sær so at skjóta upp at lækka hann til 20% frá 1. januar, og verður ikki broyting gjord í sambandi við oljufelagini, so verður hesin nýggi partafelagskatturin eisini at galda fyrri útlendsku oljufelagini.

Annars er við í treytunum, at oljufelagini koma at gjalda royalty uppá eini 2%. Hetta er nakað, sum verður tikið av umsetninginum hjá oljufelagunum beinanvegin tey eru virkin her. Tvs. at uttan mun til um tey finna olju ella ikki, so verða tey frá byrjan í einum leitiskeiði noydd til at gjalda 2% av umsetninginum til landskassan.

Talan verður helst eisini um ein serskatt, men einki verður upplýst um, hvussu stórir hann er. Hetta er eitt mál, sum Fíggjarmálastýrið fekkst við.

Av øðrum treytum kann nevast, at felagini skulu gjalda eitt ávíst gjald fyrri leigu av teigum. Tvs. at tey gjalda so og so nógv fyrri eitt ávíst areal.

Støða ikki tikin til oljuútgerðarhavn

Í samrøðu við útvarpið týskvöldið kom Eyðun Elttor eisini inn á aðrar spurningar í sambandi við eini komandi

oljuleiting. Hóast spurningurin um útgerðarhavn ikki er nakað, sum verður beinleiðis umrøtt í eini útbjóðing, so er hetta ein spurningur, sum hevur verið rættliga nógv frammi í almenna orðaskiftinum. Fleiri pláss í Føroyum bjóða seg fram til at hýsa eini oljuútgerðarhavn.

Vitandi at tað ikki verður tað stóra virksemd á landgrunninum ta fyrstu tíðina heldur landsstýrismaðurin heldur ikki, at tað er so avgerandi hjá okkum her og nú at taka støðu til, hvar útgerðarhavnin skal vera.

Eyðun Elttor sigur, at hann hevur avgjørt ikki at leggja seg út í henda spurningin nú men heldur lata standa til. Tvs. at tað

verður upp til vinnulívið sjálvt at avgera, hvørjar havnir tað vil brúka í eini leitfasu. Nakað annað er so, hvat skal henda, tá ein mógulig framleiðsla kemur í gongd. Landsstýrismaðurin heldur tað vera góða tíð til at hugsa um og taka støðu til tað.

Tað hevur annars ljóðað, at tað verður gjørt ávíst lobbyarbeði fyrri at fáa landsstýrið longu nú, áðrenn 1. útbjóðing at koma við einum úttalisi um, hvar oljuútgerðarhavnin eigur at verða. Tað er eingin loyna, at tað serliga eru fólk í Suðuroynni, sum vilja gera vart við ta hópisleysu støðu, sum oyggin er í. Mett verður, at myndugleikarnir, sum í lótni tosa nógv um at

varðveita og menna útjaðaran, eisini eiga at taka spurningin um oljuútgerðarhavn upp. Hinvegin hava umboð fyrri líknandi áhugamál bæði í Havn og í Eysturoynni biðið politikararnar halda fingrarnar lagt vekk frá hesum máli. Tey meta tað vera rættast, at vinnulívið sjálvt finnur fram til, hvørja útgerðarhavn tað vil brúka.

Við avgerð síni um ikki at leggja seg út í hetta málið hevur landsstýrismaðurin sostatt latið hvønn tann, sum vil fyrireika seg til at taka ímóti komandi oljuvirksemi, hava fritt at fara.

Møguliga lagt fyrri tingið í dag

Tað er ógreitt, nær upp-

Í dag verður helst uppskot lagt fyrri Føroya Løgting um nær og hvar spónurin skal setast í, tá farið verður undir 1. útbjóðing á landgrunninum. Mynd Jan Müller

beiðið, sum Oljumálastýrið og mongu arbeidshólkarnir og ráðgevararnir undir stýrinum hava gjørt undan útbjóðingini. Ikki er ov nógv sagt, at landsstýrismaðurin rættliga sleppur at royna seg, tí helst eru meiningarnar og metingarnar hjá tingmonnum nógv og ymiskar, nú uppskot til eina slíka útbjóðing fyrri fyrstu ferð nakrantíð verður fyrri á tingi.

Ráðstevna í Aberdeen

Í gjár byrjaði ein stór ráðstevna í Aberdeen, sum burturav snýr seg um komandi oljuleiting við Føroyar. Tað er eitt bretskt felag, Euroforum, sum hevur tikið stig til ráðstevnuna, har nógvir føroyingar luttaka og halda fyrilestrar. Umleið 120 fólk eru við á ráðstevni, sum er tann fyrsta av sínum slag. Öll oljufelagini, sum hava áhuga í Føroyaøkinum eru við og okkurt, sum enn ikki hevur verið virkið her, er eisini við sum eygleiðari. Tað er oljufelagið OMV. Annars eru fleiri seismikkfeløg og contractorfeløg umboðað.

Tað hevur alla tíðina verið roknað við, at uppskotið til 1. útbjóðing fór at verða lagt fyrri tingið í so mikið góðari tíð, at tað bar til hjá føroysku fyrilestrarhaldarunum at greiða frá innihaldinum í uppskotinum. Hóast uppskotið enn ikki er komið á tingborð verður roknað við, at uppskot til treytir ol. kortini fór at verða kunn-gjort á ráðstevnuni - tó við tí fyrirvini, at hetta bert er eitt uppskot, sum lótingið hevur fulla heimild til at broyta.

Sosíalurin frættir annars úr Aberdeen, at stórir áhugi er fyrri føroysku útbjóðingini. Eisini útlendsk oljublød vísa ráðstevnuni stóran ans.